

Innkome innspill til oppstart av Søre Åi naturreservat:

From: Monika Øyen[REDACTED]
Sent: 20.06.2023 10:02:48
To: Olsen, Marie-Louise[marie-louise.olsen@statsforvalteren.no]
Cc: helene.hovden@gd.no[helene.hovden@gd.no]
Subject: Nordherad Bygdeallmenning - Høyringsinnspel Svarthåmårbekken

Nordherad 20.juni 2023

Høyringsinnspel frå Nordherad Bygdeallmenning

Nordherad Bygdeallmenning er grunneigar i område og vil på vegner av våre bruksberettiga kome med ei høyringsuttale.

Det er mange som har fallrettar i Søre Åe, og vassvegen har gjennom tidene vore viktig for landbruket i grenda.

For bygdeallmenninga er det avgjerande at gardane med rettar i Åe også i framtida må kunne nytte dei gamle vassveitene til vatning, eksisterande og framtidige vatningsanlegg.

Dei gamle vassveitene må kunne moderniserast, og det må kunne leggjast ned røyr dersom det viser seg å vere nødvendig for å få fram vatnet.

Den gamle storveita som går heilt frå Dippertjønn må kunne restaurerast sjølv om området ved Søre Åe blir verna.

Vassrettane er særdeles viktig for landbruket i grenda. Vi kan risikere å få meir tørke som følgje av klimaendringar i framtida, derfor er det viktig å ha tilgang på vatning til landbruket i eit elles regnfattig område. Det er ikkje utan grunn at desse vassveitene vart opparbeidd for godt over 100 år sidan.

Bygdeallmenninga er tydelege på at vernet ikkje må avgrense eller vere til hinder for tradisjonell og framtidig gardsdrift med tanke på utmarksressursane, vatn, beite, jakt og friluftsliv. Og elles allmenn ferdsel.

Traktorvegen opp frå Moshuset må nyttast også i framtida. Grunneigarar og dei som har dyr på beite må kunne bruke motorisert ferdsel opp til Tunga for å ta ut virke, med tanke på vatning og for å utøve beitebruken.

Majoriteten av grunneigarane meiner at vi har forvalta område på ein god måte saman med Nordheradsprosjektet, og er ikkje udelt positive til eit vern.

Ver vennleg å stadfest motteke e-post.

Leiar i Nordherad Bygdeallmenning, *Monika Øyen*

23.08.23

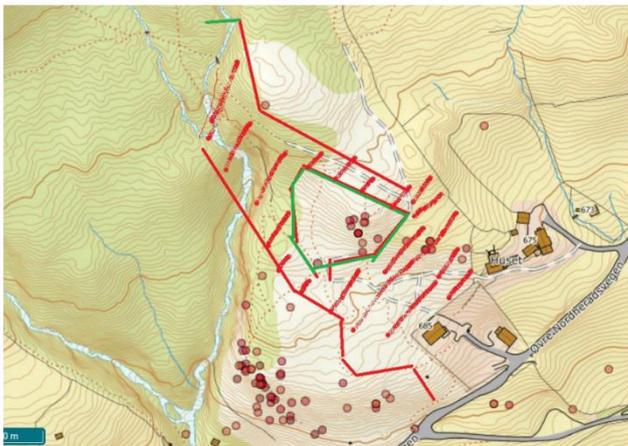
Innspel frå Moshuset til verneprosess i Søre Åi, Nordherad

Aktuelle innspel frå Moshuset på verneprosess i Søre Åi:

- Grunnlaget for det heilt spesielle biologiske mangfaldet i området er i stor grad knytt til gardsdrift med beiting og bruk av utmarka. Det er difor er viktig å støtte opp om fortsatt vidare drift i området.
- Fortsatt rett til å hente vatningsvatn frå Søre Åi til Moshuset
- Kunne fortsette med beiting i området (geitene frå Moshuset trekker ofte opp langs delar av Søre Åi, spesielt ved tørke).
- Kunne bruke eksisterande traktorveg til beite på Moshuset og lykja til Mo
- Dagens driftsbygning ligg i dag heilt inntil grensa til bygdeallmenninga. I framtida kan det bli aktuelt med ei utviding av dette bygget eller anna endring av drift ved Moshuset. Ein bør difor unngå grense for vern heilt inntil eigendommen på Moshuset.
- Kunne fortsette med tradisjonell lauving/styving av lauskog i området Tunga og Søre Åi (det har vore gjennomført stubblauving og vanlig lauving i området frå langt attende i tid)
- Kunne hente ut ved og virke i området, og at ein ved behov kan bruke motoriserte kjøretøy til dette på snø eller frossen mark (evt. gjennom oppteikna korridor).
- Fortsatt kunne drive jakt og legge til rette for tradisjonelt friluftsliv i verneområdet (Ulvestigen og fleire stigar går gjennom aktuelt område).
- Fleire av grunneigarane i område er noko skeptiske til vern med tanke på å sikre tilgang til eksisterande og framtidig vatningsvatn. Med tanke på dette og tilgangen til Tunga for å ta ut ved og virke kan ein vurdere ein korridor i dette området som ikkje er verna. Ein moglegheit er å legge denne korridoren der dagens vatningsrør og sti går inn til Tunga. Dette er i eit området kor det heller ikkje er kartlagt raudlista artar. Ein kan og tenkje seg at grensa for eit evt. verneområdet ikkje kryssar eksisterande traktorveg mot Moshuset.

23.08.23

Figur viser kartutsnitt frå artsdatabanken med raudlista artar markert. Skravert område viser utkast til mogleg korridor som ein kan vurdere å ikkje ta med i verneområdet.

Ta gjerne kontakt for innspel og drøfting vidare i prosessen.

Mvh

Audun Heier, grunneigar av Moshuset

From: Nelly Einstulen[redacted]
Sent: 04.10.2023 17:48:19
To: Olsen, Marie-Louise[marie-louise.olsen@statsforvalteren.no]
Cc: [redacted]; Tom Ording
Dahl[redacted]; Per Bådshaug[redacted];
[redacted]; Mette
Sletten[redacted]; Gro Heitkøtter[redacted]
Subject: Bevaring av verdifull natur - Melding om oppstart av verneprosess for
opprettelse av Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat - Innlandet fylke

Hei

Vi takker for tilsendte høringsdokumenter.

Vi stiller oss selvsagt positive til at dette området i Norherad/Vågå omfattes av en supplerende vern-prosess, med tanke på de mange og svært sjeldne botaniske artene som finnes her.

Vi tar den pågående saken til etterretning, og vil gjerne bli informert ved eventuelle senere høringsrunder. Så langt ser det ikke ut til at vi har noe nevneverdig å komme med i denne høringsrunden, ut over det som alt ligger i kartlegging og beskrivelse av verneprosessen.

Hilsen for Naturvernforbundet Ottadalen og Sel
Nelly Karidatter Einstulen

Statsforvalteren i Innlandet

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for SvalbardStatsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMERDato: 25.10.2023
Vår ref: 23/04311-2
Deres ref: 2023/4292**Uttalelse til melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbecken / Søre Åi naturreservat Vågå kommune i Innlandet fylke**POST- OG BESØKSADRESSE
Ladebekken 50
7066 TrondheimTELEFON + 47 73 90 46 00
E-POST post@dirmin.no
WEB www.dirmin.noGIRO 7894.05.05883
SWIFT DNBA400K
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 3. oktober 2023.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i vernesaker.

Om saken

Statsforvalteren i Innlandet melder oppstart av arbeidet med opprettelsen av Svarthåmårbecken naturreservat i Vågå kommune. Naturreservat har som formål å verne områder som inneholder trua, sjelden eller sårbar natur eller på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold.

Svarthåmårbecken/Søre Åi ligger på Nordherad som også har status som utvalgt kulturlandskap og har helt særegne kvaliteter for steppe-lav og andre organismegrupper tilknyttet ekstremtørre og kalkrike miljøer. Landskapet innehar noen av de aller rikeste lokalitetene for steppe-elementet i Europa og verden som helhet.

Uttalelse fra DMF

Norge skal, ifølge Norges mineralstrategi, satse på økt virksomhet innen mineralnæringen og ha verdens mest bærekraftige mineralnæring. Mineralressurser er ikke-fornybare naturressurser og en langsiktig forvaltning av disse ressursene er viktig. DMF er derfor opptatt av at mineralressurser som har, eller kan ha, verdi, blir vurdert i verneprosessen.

DMF kan ikke se at det foreslåtte verneområdet berører registrerte forekomster av mineralske ressurser, bergrettigheter eller masseuttak i drift. Vi har derfor ingen merknader til melding om oppstart av verneprosess for Svarthåmårbecken/Søre Åi naturreservat i Vågå kommune.

Dersom det i forbindelse med videre saksgang viser seg at noen av våre fagområder

kan bli berørt, ber vi om å få saken oversendt når verneforslaget blir sendt på høring.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonslederArita Eline Stene
rådgiver*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.*
Saksbehandler: Arita Eline SteneMottakere:
Statsforvalteren i Innlandet Postboks 987 2604 LILLEHAMMER

Statsforvalteren i Innlandet

Fra: Erlend Trones[Erlend.Trones@kartverket.no]
Sendt: 24.10.2023 15:51:25
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Post Språkrådet[post@sprakradet.no];
Tittel: Høyringsvar frå Kartverket – Svarthåmårbebben / Søre Åi naturreservat – Vågå kommune

---

Hei

Me syner til brev frå Statsforvaltaren i Innlandet dagsett 03.10.2023, ref. 2023/4292, og Språkrådet si tilråding dagsett 05.10.2023 om Svarthåmårbebben / Søre Åi naturreservat.

Svarthåmårbebben har fram til no stått markert som namn både på Søre Åi og på Svarthåmårbebben i våre kart, medan namnet Søre Åi ikkje har stått i kart eller i Sentralt stadnamnregister (SSR) i det heile. Me har no undersøkt namnespørsmålet med Audun Heier lokalt, og han opplyser at bebben i bekkjelaupet som no skal vernast, heiter Søre Åi /sø:re å:e/, og at bebben austom Søre Åi heiter Svarthåmårbebben /svarthå:mårbèkkjen/. Dette samsvarar med det som står på s. 255 i boka Utvegar til vatn frå 2014. Me har difor justert posisjonen til namnet Svarthåmårbebben i SSR, og lagt inn Søre Åi som framlegg til namn på bebben som renn gjennom det føreslegne verneområdet.

Etter Kartverket si vurdering tilseier dette at verneområdet får namnet *Søre Åi naturreservat*. Me bed Språkrådet gje ny tilråding til Statsforvaltaren i Innlandet basert på denne informasjonen.

Med venleg helsing

Kartverket

Erlend Trones
namneansvarleg
Eigedomsdivisjonen
Tlf.: 32 11 86 43
E-post: post@kartverket.no

Til	Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Innlandet fylkeskommune	Erling Kristian Skinderhaug	10.10.2023	2020/101-49/315
Pb. 4404 Bedriftsenteret			
2325 HAMAR		Tidligere dato	Tidligere referanse
			2023/4292

Melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbekken / Søre Åi naturreservat - Merknad fra Forsvarsbygg

Vi viser til mottatt materiale.

Forsvarsbygg uttaler seg med den hensikt å ivareta Forsvarets arealbruksinteresser.

Vi ber om at det i forskriften til verneplanen inntas nødvendige unntaksbestemmelser som ivaretar hensynet til militær operativ virksomhet. Vi ber også om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy medtas i forskriften slik at også hensynet til militær luftoperativ virksomhet ivaretas. Se foreslåtte formuleringer til bestemmelser under:

§ 6. (generelle unntak fra ferdelsbestemmelsene)

Ferdelsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

(...)

d) Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

Med hilsen

Bjørn Bergesen
Leder Arealplan
Eiendomsforvaltning
Forsvarsbygg

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Statsforvalteren i Innlandet
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 31.10.2023
Vår referanse: 23/59551 - 2
Deres dato: 03.10.2023
Deres referanse: 2023/4292

Bevaring av verdifull natur - Melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbecken-Søre Åi naturreservat - Innlandet fylke

Vi viser til deres brev av 3.10.2023 med melding om oppstart av verneplanprosess for Svarthåmårbecken/Søre Åi naturreservat i Vågå kommune.

Som høringsinstans for forslag til opprettelse av nye naturreservat, ønsker vi å gi noen generelle innspill til verneprosessen.

Grundige områdebeskrivelser

Av høringsdokumentene må det tydelig framkomme om og i tilfelle hvordan det aktuelle området nyttes i landbrukssammenheng. Dersom det er landbrukshensyn i området som ikke ivaretas i utkast til forskrift, ber vi om at det begrunnes i høringsdokumentene.

Typiske landbruksinteresser kan være (listen er ikke uttømmende):

- o Skogsbilvei som er nødvendig for skogbruk på bakenforliggende arealer
- o Traktorvei i forbindelse med jordbruk
- o Støl/seterområde
- o Beite
- o Reindrift

Utforming av verneforskrift

Dersom det går veier/ferdselsårer gjennom verneområdet, må Statsforvalteren vurdere om det kan gis bestemmelser om merking, rydding og vedlikehold av disse. Det bør legges til rette for drift og vedlikehold av eventuelle støl-/seterområder og åpnes for andre tekniske tiltak som bidrar til en landbruksmessig utnyttelse av området. Dersom slike tiltak ikke er ønskelig innenfor verneområdet, må det gis en faglig begrunnelse for dette i høringsdokumentene.

Beitebruk vil være aktuelt i mange områder som foreslås vernet som naturreservat. Det bør derfor vurderes om forskriften kan åpne for dette. Hvis ikke, må det redegjøres for hvorfor i høringsdokumentene. Dersom det åpnes for beiting i området bør det også utarbeides bestemmelser for utsetting av saltsteiner og oppføring/vedlikehold av gjerder og sanketroer.

For alle tiltakene over må det vurderes om det kan gis bestemmelser om motorferdsel i forbindelse med tiltakene. Det bør gis generelt unntak fra ferdselsbestemmelsene i

Landbruksdirektoratet	Postadresse	Besøksadresse
Org.nr: NO 981 544 315 MVA	Postboks 56	Innsporten 11d, 0663 Oslo
www.landbruksdirektoratet.no	7701 Steinkjer	Løkkeveien 111-0301, 9510 Alta
postmottak@landbruksdirektoratet.no	Telefon: +47 78 60 60 00	Skolegata 22, 7713 Steinkjer

forbindelse med uttransportering av syke og skadde bufe.

Vi forutsetter at Statsforvalterens landbruks- og reindriftsfaglig kompetanse involveres i utforming av forskrift og verneplan. Det vil også være nyttig å involvere den lokale landbruksforvaltningen i arbeidet.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Fredrik Vaadal
rådgiver

Mottakere:
Statsforvalteren i Innlandet

Språkrådet

Statsforvalteren i Innlandet

Deres ref.

Vår ref.
19/456-52/LLH

Dato
03.11.2023

Vågå kommune – Svarthåmårbecken / Søre Åi naturreservat – Kartverket ber Språkrådet gi ny tilråding til Statsforvalteren – tilbakemelding fra Språkrådet

Vi viser til brev fra Kartverket sendt Språkrådet og Statsforvalteren i Innlandet 24.10.2023. Ut fra endringene som nå er gjort i kartet, tilrår vi å bruke navnet *Søre Åi naturreservat* i stedet for *Svarthåmårbecken naturreservat*. Skrivemåten må imidlertid avklares gjennom navnesak for naturnavnet, siden skrivemåten med *-i* ikke er i samsvar med skrivemåten av tilsvarende navn i området. Vi ber derfor Kartverket reise navnesak på bekkenavnene *Søre Åi* og *Nørdre Åi* og eventuelt andre navn som trenger avklaring. Skrivemåten som blir vedtatt for bekkenavnet blir retningsgivende for navnet på naturreservatet.

Vennlig hilsen

Daniel Gusfre Ims
avdelingsdirektør

Line Lysaker Heinesen
rådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:

Kartverket
Statsforvalteren i Innlandet

Postadresse

Postboks 1573 Vika
NO-0118 Oslo

Besøksadresse

Observatoriegata 1 B
NO-0254 Oslo

Sentralbord

+47 22 54 19 50

E-post

post@sprakradet.no
Internett
www.sprakradet.no

Organisasjonsnummer

971 527 404

Statsforvalteren i Innlandet

Innlandet
fylkeskommune**Samfunnsutvikling - Kommunal veiledning plan**STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987

2604 LILLEHAMMER

Deres ref:
2023/4292Vår ref:
2023/15639-3
Hanne Thingstadberget, plan
May-Tove Smiseth, arkeologiDato:
07.11.2023**Svar ang. melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat - Innlandet fylke**

Vi viser til oversendelse fra Dem ved brev datert 03.10., med svarfrist 03.11.2023. Saken omhandler melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbekken naturreservat i Vågå kommune. Hensikten med varselet er å innhente synspunkter og sikre medvirkning før det lages et konkret verneforslag for området.

Det varslede arbeidet har sammenheng med Miljødirektoratets bestilling til Statsforvalteren om å starte prosessen med å opprette nye verneområder. Dette oppdraget er forankret i Stortingsmelding 14 (2015-16) «Natur for livet», og skal supplere det eksisterende vernet i Norge med verdifull natur som er dårlig representert. Grunnlaget for det konkrete arbeidet med opprettelse av Svarthåmårbekken naturreservat er ei liste på 150 kandidatområder i Innlandet som ble utarbeidet i 2019 på bestilling fra Miljødirektoratet.

Aktuell verneform for opprettelse Svarthåmårbekken vil være naturreservat. Dette innebærer et strengt vern med forbud mot fysiske inngrep og motorferdsel. En framtidig verneforskrift vil blant annet regulere tiltak som vesentlig kan endre verneverdiene angitt i verneformålet. Tradisjonelt friluftsliv, jakt, bær- og matsopplukking og beiting vil være tillatt.

Innenfor det aktuelle området vil motorferdsel med ATV og traktor på eksisterende benyttet traktorveg kunne fortsette for grunneiere og bruksberettigede. De anlagte vassvegene og vanningsanlegg til vatning av åkerne skal også fortsatt kunne brukes av grunneiere og bruksberettigede, siden disse er avgjørende for landbruksdriften utenfor verneområdet.

Plan- og miljømessige forhold

Våren/sommeren 2023 har området blitt kartlagt med hensikt på finne og kartfeste sjeldne og truede lavarter med spesielt fokus på stjernebønnelav, siden dette området er det eneste kjente i hele verden hvor denne finnes.

Området har også helt særegne kvaliteter for steppelav og andre organismegrupper knyttet til ekstremtørre og kalkrike miljøer, siden landskapet innehar noen av de aller rikeste lokalitetene

Postadresse:
Postboks 4404
Bedriftssenteret
2325 Hamar**Besøksadresse:**
Innlandet fylkeskommune
Parkgata 64
Hamar**Telefon:** +47 62 00 08 80
E-post: post@innlandetfylke.no
Internett: www.innlandetfylke.no
Org.nr.: 920717152

for steppe-elementet i Europa og verden som helhet. I undersøkelsesområdet ble det funnet naturverdier av internasjonal verdi. I tillegg til stjernebønnelav, ble det funnet en lang rekke andre sårbare og sjelden lavarter. Området har også status som utvalgt kulturlandskap.

Regional plan for klima, energi og miljø sier at vi skal bidra til vern av natur for å ivareta sårbare arter og naturtyper. Skogvern i Innlandet skal være i tråd med nasjonale målsettinger (minimum 10 %).

Fylkeskommunen stiller seg generelt positive til vern av nye naturområder, og mener foreslått areal egner seg som naturreservat med tanke på registreringene gjort i omtalt område. Naturreservatet vil også bidra til vern av et større sammenhengende areal i et ellers fragmentert landbruks- og kulturlandskap, ettersom det grenser til Ottadalen landskapsvernområde, noe som er positivt for biologisk mangfold.

Som regionalt ansvarlige for forvaltning av høstbare og ikke truede viltarter, er vi opptatt av at tradisjonell jakt skal være tillatt, så fremt det ikke strider mot verneformålet. Slik det fremkommer, ivaretas høstingsinteressene i oppstartsvarselet.

Kulturvernfaglige forhold

Automatisk fredete kulturminner

Vern av større arealer er i utgangspunktet positivt for kulturminneforvaltningen. For de automatisk fredete kulturminnene vil fredningen etter kulturminneloven fortsatt gjelde, mens naturreservatet vil sikre at natur- og kulturmiljøet kulturminnene ligger i også blir vernet. Det er som regel positivt for kulturminner om de blir liggende innenfor et naturreservat, og de bør også synliggjøres i kartmaterieell m.m. som blir utarbeidet for reservatet. I enkelte tilfeller vil det være hensiktsmessig at kulturminner og kulturmiljøer er en del av verneformålet.

For enkelte kulturminner, både fra nyere tid og automatisk fredete, for kulturmiljøer og kulturlandskap kreves det aktiv skjøtsel for å ivareta verneverdiene. I sjeldne tilfeller kan arkeologiske kulturminner stå i fare for å gå tapt pga. naturlige prosesser, som erosjon. Det kan da bli aktuelt med en utgraving for å sikre kunnskapsverdien til kulturminnet. Det er viktig at det åpnes for skjøtsels- og tilretteleggingstiltak, og arkeologisk utgraving i bestemmelser gitt i medhold av naturmangfoldloven § 37 og kulturminneloven § 11. Det vises til Miljødirektoratets Riksantikvarens veileder M-420 | 2015 generelt og pkt. 6.3 spesielt.

Samferdselsfaglige forhold

Vi ber om at følgende setning inkluderes i verneforskriften: «Reglene er ikke til hinder for: nødvendig tiltak innenfor eller inntil naturreservat for drift og vedlikehold av fylkesveg».

Med vennlig hilsen

Kristin Ryen Reithaug
seksjonssjef

Hanne Thingstadberget
seniorrådgiver

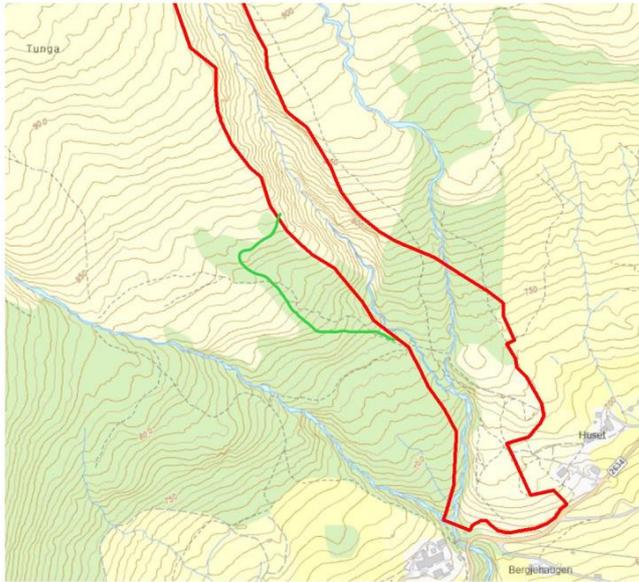
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

03.11.23

Innspill fra Moshuset til verneprosess i Søre Åi, Nordherad

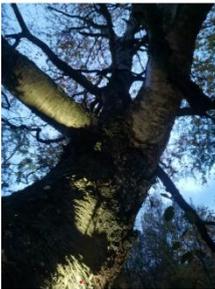
Basert på formålet med vernet, kan en vurdere å utrede videre areal merket i grønt, figur 1. Her finner en spor etter gammel lauving- og stubblauvingskog av både bjørk og selje, figur 2 og 3. I midtre felt langs stien er det også en gammel tørrbakkeeng truet av gjengroing. Det er også gjort et funn av en gammel gruve (figur 4.) som ikke tidligere er registrert innenfor dette området. Disse forekomstene har en naturvitenskapelig verdi både biologisk og geologisk, og har en betydning for det biologiske mangfoldet i området.

Figur 1. Rød linje vernegrense i høringsforslag fra Statsforvalteren Innlandet. Grønn linje forslag til yttergrense for videre utredning mot vest.

03.11.23

Figur 2. Gammel lauvingsbjørk registrert innenfor det grønne feltet.

Figur 3. Gammel stubblauvingselje observert innenfor det grønne feltet

03.11.23

Figur 4. Gruve (mulig gammel klebersteinsgruve som ikke er datert) innenfor det grønne feltet.

Mvh

Audun Heier, grunneier av Moshuset g/bnr 76/3

Fra: ei-haars@online.no
Sendt: 03.11.2023 14:14:06
Til: Postmottak SFIN[sfinpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Pål Grev
Grev
Tittel: Merknader til Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat - nytt forslag

---

Viser til melding om oppstart av verneprosess for oppretting av Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat

Vi har nokre merknader til det foreslegne vernet:

1. Vi har teke godt vare på dette området i uminnelege tider utan at det har vore verna og er sikre på at vi skal greie det heretter og. Det går an å i sikre naturkvalitetane her utan at det blir freda som landskapsvernområde.
2. Namnet Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat er delvis misvisande, fordi størstedelene av området som er foreslege verna, ligg i bekkefaret til Søre Åe. Det burde derfor heite Søre Åi naturreservat.
3. Eit vern må ikkje føre til at retten vår til utmarksbeite i og rundt verneområdet blir begrensa, for eksempel med fysiske gjerde eller andre hindringar
4. Vi som har rett til å ta vatningsvatn frå Nørdre Åe, Søre Åe og Svarthåmårbekken må ha moglegheit til å halde ved like, utbetre og fornye vatningsanlegga, slik at dei er tenlege for ei moderne jordbruksdrift. Det vil seia at vi må kunne utbetre og fornye inntak, leggje nye vassrøyrrer/-slangar og ev. grave desse ned, slik at vi får nok vatn med godt trykk til å vatne effektivt. Vi har rett til å ta vatn får bekkar som renn ned vest for Søre Åe og Svarthåmårbekken. Med eit meir ustabil klim, som truleg også fører med seg fleire ekstreme tørkesomrar, er det meir aktuelt å ta i bruk att desse rettane. Da må vi leggje vassrøyrrer gjennom området som nå er foreslege verna. Dersom det ikkje let seg gjera å gjennomføre slike tiltak innanfor naturreservatet, må grensene for reservatet flyttast, slik at inntak for vatningsvatn og aktuelle trasear for å røyrrer ligg utanfor verneområdet.

Med helsing

Morten Visdal

Joar Visdal

Pål Grev

Einar Hårstad

Statsforvalteren i Innlandet

NVE
Norges vassdrags-
og energidirektorat

STATSFORVALTEREN I INNLANDET
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Vår dato: 12.12.2023

Vår ref.: 202315130-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Uttalelse på verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat - Vågå kommune, Innlandet

Vi viser til verneprosess for utvidelse av Svarthåmårbekken naturreservat i Vågå kommune, innlandet.

NVE har sett gjennom meldingen for de foreslåtte verneområdene med tanke på energi- og vassdragsinteresser som eksisterende og planlagte energi- og nettanlegg, vannkraftverk, hydrologiske målestasjoner m.m.

Svarthåmårbekken:

Sør for det foreslåtte verneområdet over veien er det nettanlegg driftet av Eidefoss AS. NVE vil derfor be om å vurdere om det er nødvendig å ha bestemmelser i verneforskriften som sikrer drift, vedlikehold og oppgradering av nettanlegg. Det er også viktig at Fjellnett AS som områdekonsesjonær får mulighet til å informere om fremtidige planer og prosjekter i området.

Vi ber statsforvalter å sende høringsdokumentet til områdekonsesjonær Fjellnett AS, og Eidefoss som eier av nærliggende nettanlegg.

- **Vi ber nettselskapene om å uttale hvilke bestemmelser de trenger i verneforskriften.**

Med hilsen

Alexander Tropé Stenhagen
Konsulent

Godkjent av Maria Sidelnikova
Seniorrådgiver

From: Skamsar Erik[Erik.Skamsar@fjellnett.no]

Sent: 18.12.2023 07:54:11

To: Olsen, Marie-Louise[marie-louise.olsen@statsforvalteren.no]

Cc: Haugen Vebjorn[Vebjorn.Haugen@fjellnett.no]

Subject: Bevaring av verdifull natur - Melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat - Innlandet fylke

Hei

Vi viser til melding om oppstart av verneprosess for opprettelse av Svarthåmårbekken/Søre Åi naturreservat - Innlandet fylke og gjør oppmerksom på at Fjellnett har forsyningsnett for fremføring av strøm til fastboende innbyggere innenfor planområdet. Fjellnett har områdekonsesjon og derav leveringsplikt samt ansvar for drift og vedlikehold av eksisterende og fremtidige tilknytninger av forsyningsanlegg for strøm.

Det bes om at det blir tatt inn bestemmelser i verneforskriften som sikrer drift, vedlikehold og oppgradering av nettanlegg. Dette inkluderer bruk av motoriserte maskiner og utstyr.

Vedlagt er kart som viser dagens forsyningsnett i området.

Det er pr. i dag ingen kjente fremtidige nye planer og prosjekter i planområdet.

Beste helsing

Erik Skamsar

Seksjonsleder plan

Fjellnett AS

+ 47 905 45 986 | + 47 612 38 290

epost: erik.skamsar@fjellnett.no | www.fjellnett.no

